

גלן, קלמנס אוגוסט רוזן פון (1878-1946)

(Clemens August Graf Von Galen). הגמון קתולי בעיר מינסטר (Münster), מהמתנגדים הבולטים למשטרו של היטלר בקרב הקתולים. בשנת 1933 הועלה ג' לדרגת ארכיגמון, ובתום מלחמת-העולם השנייה נתמנה לחשמן. בעלות הנאצים לשלטון הביע ג' אמונים למשטרם, כי סבר שהנאצים יחזירו לגרמנים את כבודה האבוד לאחר מפלתה במלחמת-העולם הראשונה. ואולם, במהרה הפכה תמיכתו בנאצים להתנגדות להם, בגלל התעמולה נגד הכנסייה הקתולית, ובכלל התפיסות האליליות שמצאו את ביטויין בספרו של אלפרד רוזנברג 'המיתוס של המאה העשרים' (Der Mythos Des 20. Jahrhunderts). ג' התקיף קשות ספר זה של אידיאולוג המפלגה הנאצית, בגלל ההשקפות הגזעניות שהובעו בו. עיקר חשיבותו של ג' במאבקו עם הנאצים היא במלחמתו האמיצה באותנסייה. בדרשה שנשא ב-3 באוגוסט 1941 כינה ג' את האותנסייה רצח, פשוטו כמשמעו, ויש סבורים כי גילוי הפומביים גרמו להיטלר לבטל את התוכנית, אף שרצח חולים כרומניים לא נפסק לגמרי. חוקרים ייחסו משמעות לכך, שדעת הקהל בגרמניה, בשיא הצלחתו הצבאית של היטלר, השפיעה על החלטותיו. מכול מקום מחאה ציבורית כזאת לא הושמעה מצד הכנסיות או גורמים אחרים בעניין המדיניות האנטי-יהודית וה'פתרון הסופי'. צמרת הנאצים ראתה בפועלו של הארכיגמון מעשה חמור הגובל בבגידה. חיינו ניצלו מכיוון שהיטלר ביקש למנוע עימות גלוי עם הכנסייה הקתולית.